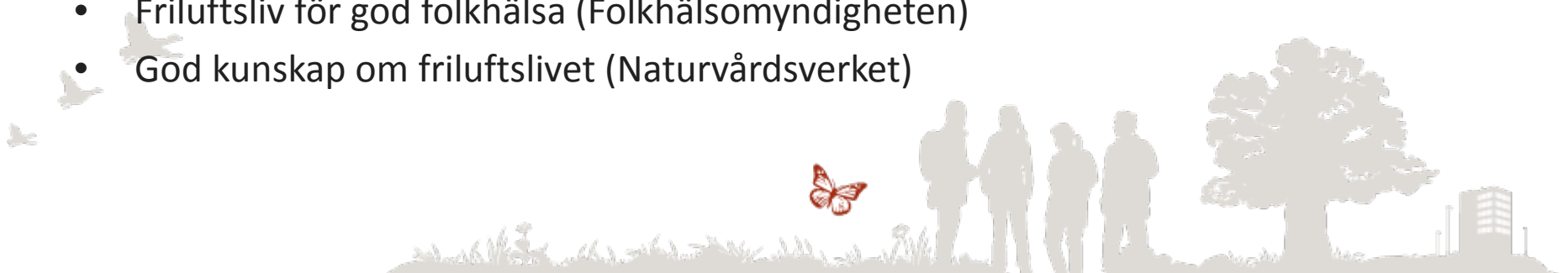

Trender för utbildningar inom naturvägledning och friluftsliv

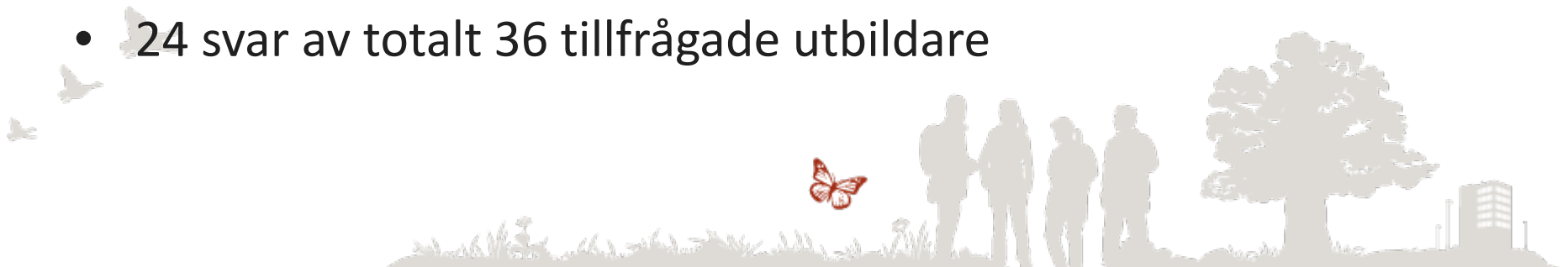
Mål för friluftslivspolitik

- Tillgänglig natur för alla (Boverket)
- Starkt engagemang och samverkan (Naturvårdsverket)
- Allemansrätten (Naturvårdsverket)
- Tillgång till natur för friluftsliv (Skogsstyrelsen och Naturvårdsverket)
- Attraktiv tätortsnära natur (Boverket)
- Hållbar regional tillväxt och landsbygdsutveckling (Tillväxtverket)
- Skyddade områden som resurs för friluftslivet (Naturvårdsverket)
- Ett rikt friluftsliv i skolan (Naturvårdsverket, Skolverket, Skogsstyrelsen)
- Friluftsliv för god folkhälsa (Folkhälsomyndigheten)
- God kunskap om friluftslivet (Naturvårdsverket)

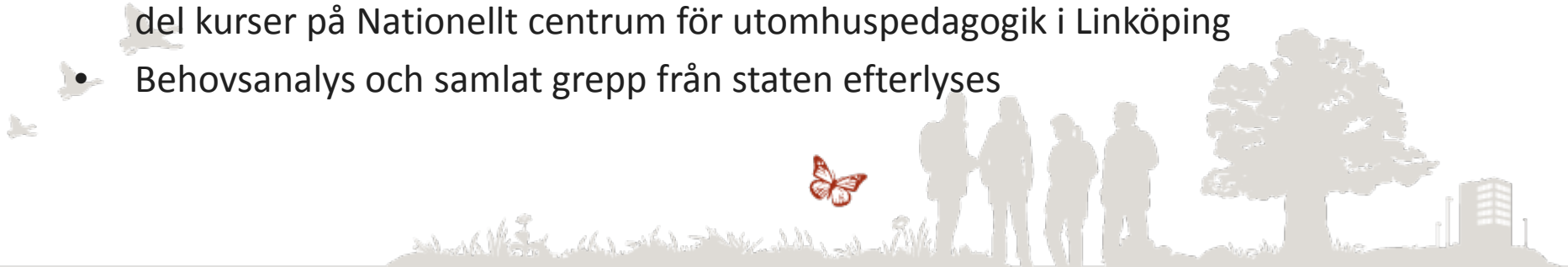
Nationell enkät 2015

- Uppföljning av delmål inom friluftslivspolitiken: *följa upp utbudet av kvalificerad fortbildning kring friluftsliv, exempelvis utomhuspedagogik och naturvägledning*
- Uppdrag till CNV, vidgat även med *natur och hälsa, landskap, natur- och kulturturism, kulturmiljö osv*
- Vilka kurser, antal studenter senaste åren, framtid för kursen och trender för utbildning
- 24 svar av totalt 36 tillfrågade utbildare

Resultat i sammandrag

- Naturvägledning, utomhuspedagogik, friluftsliv, landskapsvård, kultursociologiska perspektiv, naturturism, fjälledarskap, klättring....
- Flera kämpar med lågt söktryck, andra mer stabil rekrytering
- Ideella främst egna ledarutbildningar, beroende av projektmedel
- Sårbarhet – ofta beroende av eldsjälar och enskilda aktörer
- Universitetskurser läggs ned eller riskerar läggas ned – lågt söktryck men framförallt besparingar inom utbildning, varvid fristående kurser utan tydlig forskningskoppling ofta ryker först
- Ex på detta är naturguideprogrammet i Umeå, upplevelseproduktion i Luleå och en del kurser på Nationellt centrum för utomhuspedagogik i Linköping
- Behovsanalys och samlat grepp från staten efterlyses

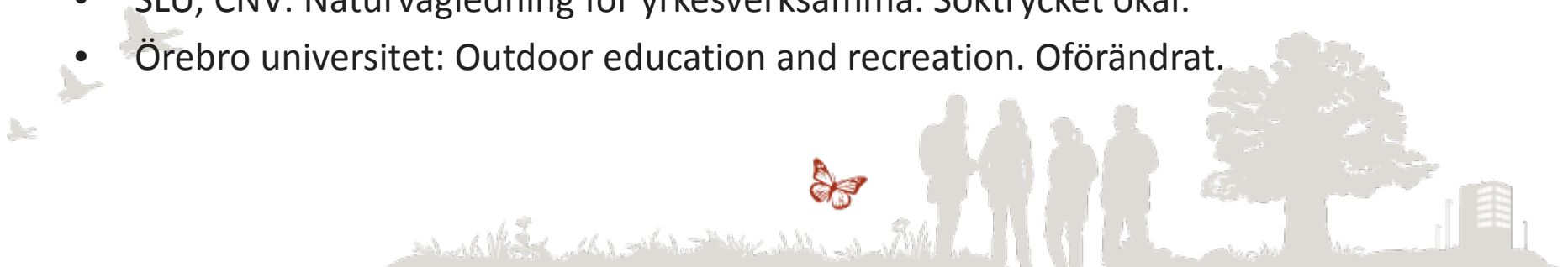
Folkhögskolor och YH

- Tornedalen: Naturguide, natur- och aktivitetsguide. Lågt söktryck.
- Åredalen: Fjäll och friluftsliv. Tidigare även fler korta kurser.
- Storuman: Fjälledarutbildningen.
- Sjövik: Friluftsliv, hantverk, ledarskap. Utbud och söktryck ökar.
- Scouterna: Stort utbud, ledarutbildningar. Något minskande söktryck.
- Lapplands lärcentra: Naturturismutvecklare. Stort behov men svårt rekrytera.
- Älvdalen: Fjäll- och äventyrsledare. 100 % sysselsättning efter examen.

Universitet och högskolor

- Mittuniversitetet: Outdoor and Adventure Management.
- Umeå universitet: Naturguidning. Sista året ht 2016 pga andra prioriteringar.
- Luleå tekniska universitet: Upplevelseproduktion. Under avveckling.
- Karlstad universitet: Turism och samhällsutveckling. Oförändrat.
- Göteborgs universitet: Kunskapsförmedling och kommunikation för biologer.
- GIH: Nordiskt friluftsliv – ledarskap och lärande i friluftslivet. Fler kurser finns och utbudet kommer öka, bl a planeras nordisk masterkurs i friluftsliv.
- Linköpings universitet, NCU: Internationell och svensk master. Många kurser men beroende av centrala beslut.
- SLU, CNV: Naturvägledning för yrkesverksamma. Söktrycket ökar.
- Örebro universitet: Outdoor education and recreation. Oförändrat.

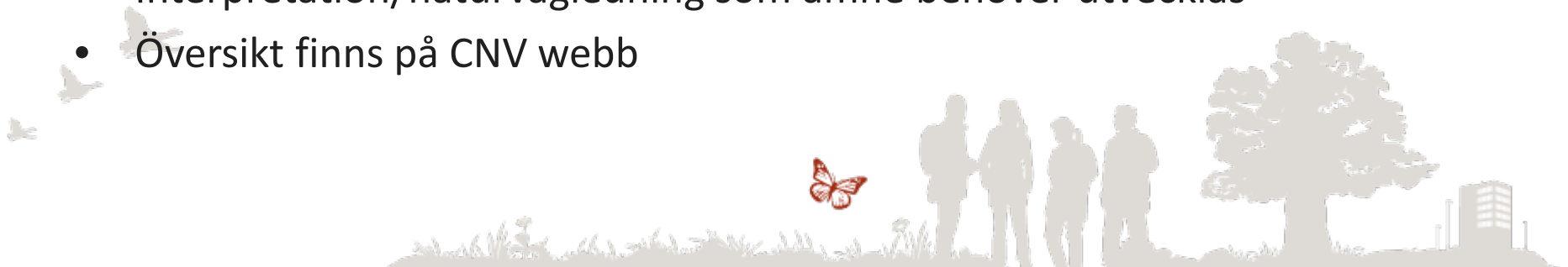
Ideella organisationer

- STF: Många kurser på fjällanläggningar. "Get real" för familjer. Krav på fjälledarnorm för ledare. Ökande intresse och utbud.
- Friluftsfrämjandet: Ledarutbildningar enligt utbildningsplan. Ökande behov. Nytt varumärke Friluftsakademin.
- Naturskyddsföreningen: Skogen som klassrum + Mer friluftsliv i skolan (båda lärarfortbildningar). Tidigare Närnaturguiderna. Beroende av externa medel.
- Naturskoleföreningen: Lärarfortbildning vid naturskolor. Ökande efterfrågan.
- Studieförbundet: Finns med i ledarutbildningar. Tidigare Närnaturguiderna.

Ytterligare områden

- Kulturmiljö
- Museipedagogik
- Natur och hälsa
- Turism
- Hållbar utveckling
- Miljökommunikation
- Gymnasier är inte med, t ex Vildmarksgymnasiet, Marina läroverket
- Interpretation/naturvägledning som ämne behöver utvecklas
- Översikt finns på CNV webb

CNV: Naturvägledning för yrkesverksamma

CNV: Guidekurs naturum / Studiefrämjandet

Inherit-programmet

- Europeisk kvalitetsutveckling av naturvägledningskurser
- Främst för nybörjare
- Kurs i Sverige våren 2016

Diskussion – Behovsanalys

- Varför lågt söktryck, trots behov?
- Koppling till friluftsliv i skolan?
- Hur komma ifrån beroendet av enskilda eldsjälar/projektmedel?
- Behovsanalys
- Strategiska satsningar
- Samlat grepp från staten
- Hur kan frågan drivas?

